

PRORAČUNSKI VODIČ ZA GRAĐANE
PRORAČUN OPĆINE KRAŠIĆ
za 2023.godinu

Veljača 2023.g.

Što je Proračunski vodič za građane?

Proračunski vodič za građane, je dokument koji priprema općinska uprava s ciljem upoznavanja građana s najvažnijim općinskim financijskim dokumentom – Proračunom.

Od velikog proračuna razlikuje se po sadržaju, obujmu i kompleksnosti, jer mu je cilj da građanima koje proračun interesira prikazati taj dokument na razumljiv, jednostavan, vrlo slikovit i što je najbitnije, na edukativan način. Iz tog razloga često se naziva i Proračunom u malom.

Ovdje ćete se upoznati s osnovnom terminologijom i dijelovima proračuna, programima i projektima koje općina planira u tekućoj godini, te korisnicima sredstava iz proračuna.

Proračunski vodič se smatra jednim od najvažnijih alata transparentnosti u komunikaciji općinske vlasti i građana vezano uz temu financiranja proračunskim novcem, te njegova objava utječe na povećanje ocjene transparentnosti svake jedinice lokalne samouprave.

Proračunski vodič **sastoji se od tri dijela**. U **prvom dijelu** upoznajete osnovne termine proračuna, dijelove, pravila prilikom planiranja, te ukupnu terminologiju proračuna.

Drugi dio objašnjava proračunske prihode, izvorima financiranja i značaju pojedinih izvora u punjenju općinskog proračuna.

Treći dio objašnjava rashode i izdatke proračuna, projekte koji se planiraju financirati, te najznačajnije aktivnosti i iznose koji svojom visinom značajno sudjeluju u proračunu..

GDJE MOŽETE SAZNATI VIŠE ?

Želite li dobiti potpuni sadržaj proračuna Općine Krašić, možete ga naći:

- **na mrežnoj stranici:** www.krasic.hr
- **u tisku:** Glasnik Zagrebačke županije
- **osobno:** Jedinstveni upravni odjel, Krašić 101, 10454 Krašić

O proračunu

Sudionici proračunskog procesa

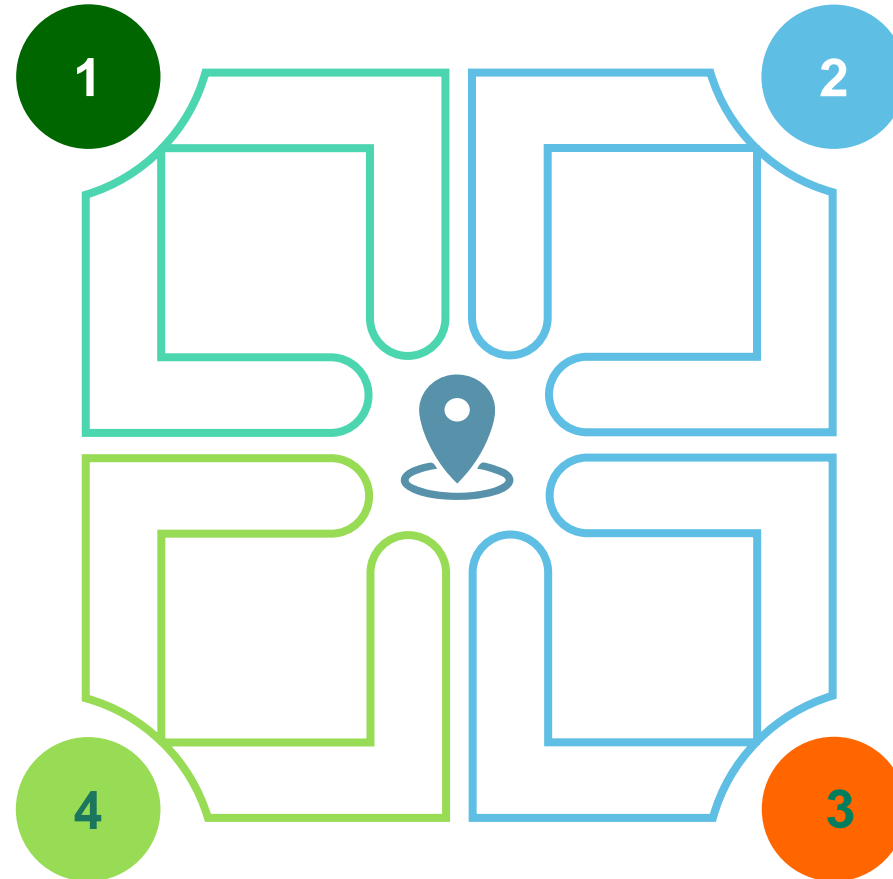
OPĆINSKE SLUŽBE

Proces pripreme i planiranja proračuna koordiniraju općinske službe. Podatke prikupljaju i pripremaju u jedinstvenom upravnom odjelu i dostavljaju Načelniku općine koji utvrđuje konačni prijedlog proračuna i podnosi ga Općinskom Vijeću na usvajanje.

OPĆINSKO VIJEĆE

Predstavničko tijelo općine raspravlja o prijedlogu proračuna i donosi ga. Proračun se mora donijeti najkasnije do 31.12. tekuće godine, a primjenjuje se od 1.1. naredne godine.

U slučaju potrebe, Općinsko vijeće tijekom proračunske godine može donijeti izmjene i dopune proračuna .

PRORAČUNSKI KORISNICI

Općinske ustanove i ostali korisnici proračunskih sredstava pripremaju podatke o potrebama iz proračuna u narednoj godini i dostavljaju ih u općinu.

GRAĐANI

Tijekom proračunskog procesa (koji započinje u rujnu) građani se također svojim prijedlozima i sugestijama mogu uključiti u predlaganje proračuna (putem službenih stranica općine, preko mjesnih odbora ili na neki drugi način).

Dijelovi proračuna i proračunska načela

5 NAČELA PRORAČUNA

Proračun se temelji na **pet osnovnih načela**:

- ZAKONITOST
- URAVNOTEŽENOST
- TOČNOST
- TRANSPARENTNOST
- DOBRO FINANCIJSKO UPRAVLJANJE

3 DIJELA PRORAČUNA

Proračun se sastoji od **tri dijela**:

- OPĆI DIO
- POSEBNI DIO
- OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA

Proračunske klasifikacije

Da bi proračun bio kvalitetan, cjelovit i jasan dokument priprema se i usvaja na način da su svi prihodi i rashodi u njemu prikazani prema vrlo bitnom načelu – kroz proračunske klasifikacije. Proračunske klasifikacije su oblik planiranja prihoda i rashoda na način koji omogućuje dobivanje odgovora na pet ključnih pitanja koja svatko može postaviti, bez obzira je li riječ o stručnoj osobi iz područja financija, ili bilo kom građaninu. Čim imamo odgovore na sva pitanja, znači da je proračun transparentan i potpun.

1

EKONOMSKA KLASIFIKACIJA

Odgovara na pitanje:
Na kojem kontu se vode sredstva?

2

PROGRAMSKA KLASIFIKACIJA

Odgovara na pitanje:
Za koji projekt/program će se utrošiti sredstva?

3

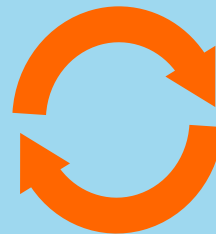
ORGANIZACIJSKA KLASIFIKACIJA

Odgovara na pitanje:
U kojem odjelu/odsjeku se vode i prate sredstva?

4

FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA

Odgovara na pitanje:
Za koju funkciju su planirana sredstva?

5

KLASIFIKACIJA PO IZVORU

Odgovara na pitanje:
Iz kog izvora dolaze sredstva za rashod?

Prioriteti financiranja rashoda iz proračuna

Proračunska vremenska linija

Proračunski proces započinje u tekućoj godini u mjesecu rujnu. Temeljem Smjernica Ministarstva financija koje dostavlja jedinicama lokalne samouprave obično tijekom kolovoza, sve dalje do kraja prosinca tekuće godine odvijaju se procesi:

- **planiranje,**
- **izrada i**
- **donošenje** proračuna.

U prosincu /zakonski najkasnije do 31.prosinca tekuće godine **Općinsko Vijeće** obvezno je **usvojiti proračun.**

Prijelazom u plansku godinu ulazi se u drugu fazu koja obuhvaća **procese nadzora** nad izvršavanjem proračuna **te reviziju i u slučaju potrebe rebalans proračuna.** Rebalansom se planski proračun može smanjiti ili povećati tijekom proračunske godine.

rujan

listopad

studeni

prosinac

siječanj-
prosinac

PLANIRANJE

IZRADA

DONOŠENJE

USVAJANJE

NADZOR

Dijelovi proračuna

- **OPĆI DIO** proračuna sadrži Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. Prikaz se vrši po ekonomskoj klasifikaciji propisanoj za jedinice lokalne samouprave;
- **POSEBNI DIO** proračuna sadrži Plan rashoda i izdataka i to na cjelovit način tako da ih iskazuje na razini organizacijskog dijela uprave/Upravni odjel, po vrstama rashoda/tekući-kapitalni, po programima/projekti-aktivnosti, te prikazuje i izvor iz koga se ti rashodi namjeravaju financirati;
- **OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA** detaljno razrađuje i obrazlaže sve grupe prihoda/primitaka te rashoda/izdataka proračuna uključivo i eventualno prenošenje viška/manjka iz prethodnih razdoblja.

Prihodi i primici proračuna Općine Krašić

**Planirani prihodi i primici za
2023. g. iznose
2.636.150 EUR**

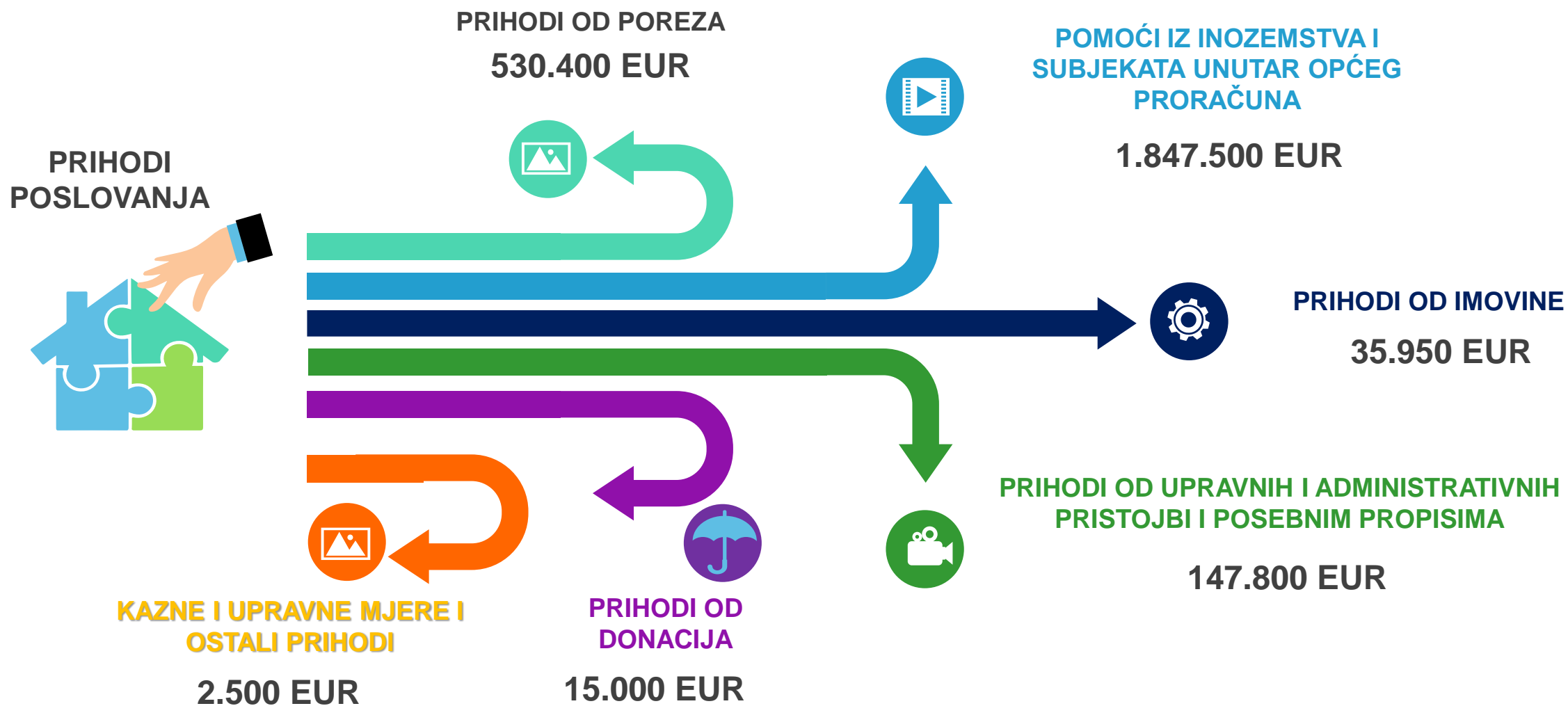
Proračunske grupe prihoda

Tri grupe prihoda čine ukupne prihode proračuna, s tim što se primici od zaduživanja mogu i ne moraju planirati u svakoj godini. Ovogodišnji prihodi naše općine planirani su u sljedećim iznosima i strukturi:

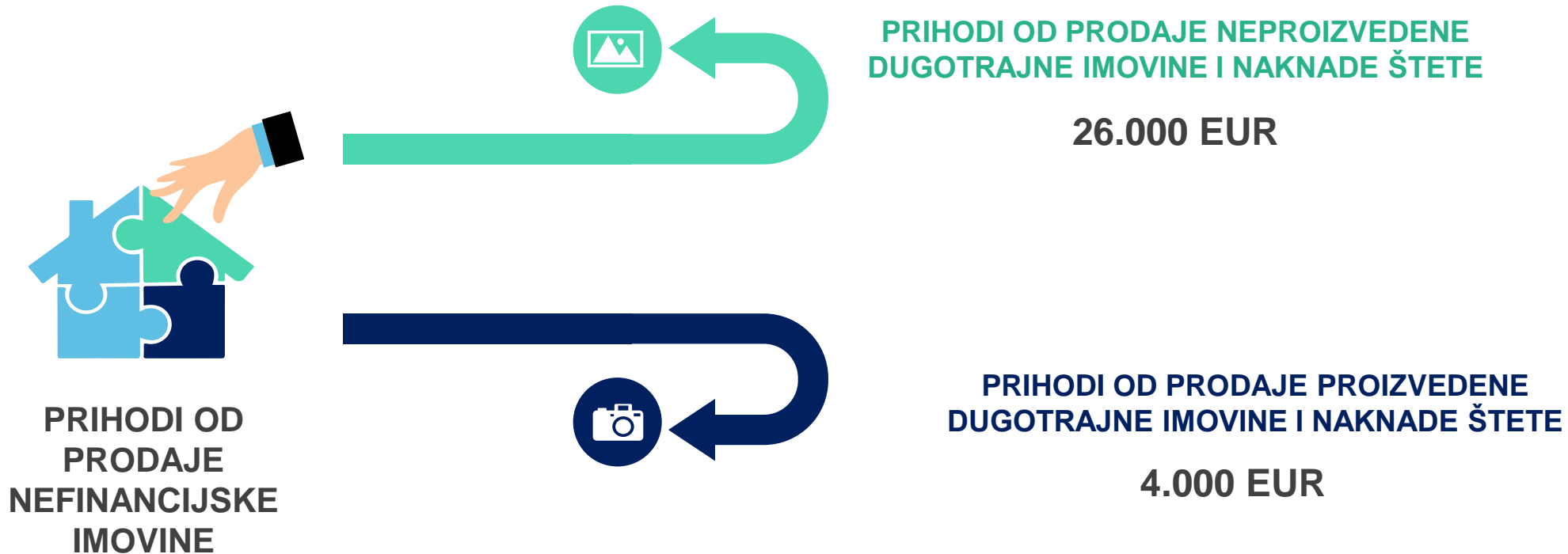
Prihodi poslovanja ili tekući prihodi

Ova grupa prihoda najizdašnija je grupa proračunskih prihoda naše općine, kao što se vidi iz njihovog učešća (98%) u ukupnim приходima. Prihodi poslovanja sastoje se od od 6 podgrupa prihoda.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine tj. kapitalni prihodi

U slučaju kad se radi o općinama poput naše koja ne raspolaže značajnom imovinom niti u zemljištu niti u objektima, ova grupa prihoda je najčešće povremena, a kad se i dogodi iznosi nisu toliko značajni. Tako je slučaj i ove godine. U našim prihodima ove godine ova grupa prihoda koja se formira iz prodaje zemljišta, objekata i prostora u općinskom vlasništvu, ili sredstva dobivena za naknadu štete, ove godine puni proračun sa svega 2%.

Rashodi i izdaci proračuna Općine Krašić

**Planirani rashodi i izdaci
za 2023. g. iznose
2.986.150 EUR**

Proračunski rashodi i izdaci

Poput prihoda, i rashodi imaju 3 grupe koje čine ukupne rashode proračuna. Ovogodišnji rashodi naše općine planirani su u sljedećim iznosima i strukturi:

Tekući rashodi / Kapitalni rashodi

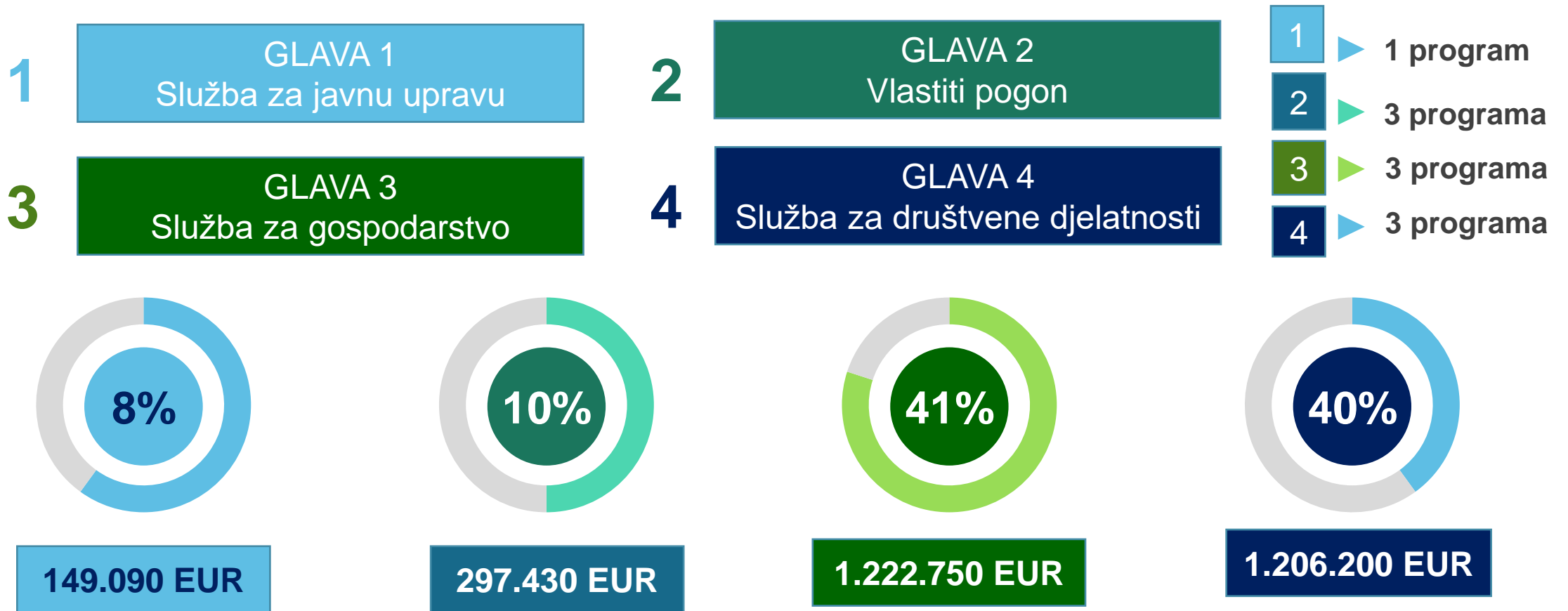
Tekući rashodi namijenjeni su održavanju kvalitete života u općini, financiranju potreba udruga, građana, funkcioniranju postojećih sustava, podizanju standarda usluga u kulturi, sportu, socijali, zdravstvu, zaštiti i ostalim područjima. Ove godine iz našeg proračuna **71% sredstava planirano je upravo za te, tzv. Tekuće rashode.**

Ako se za bilo koju godinu našeg proračuna može reći da je razvojna godina, onda je to 2003. godina. 70% proračunskih sredstava namijenjena su novim projektima, izgradnji i rekonstrukciji, što nam daje parvo da i ovogodišnji proračun nazovemo razvojnim u punom smislu riječi. Koje projekte smo planirali prikazat ćemo vam u nastavku.

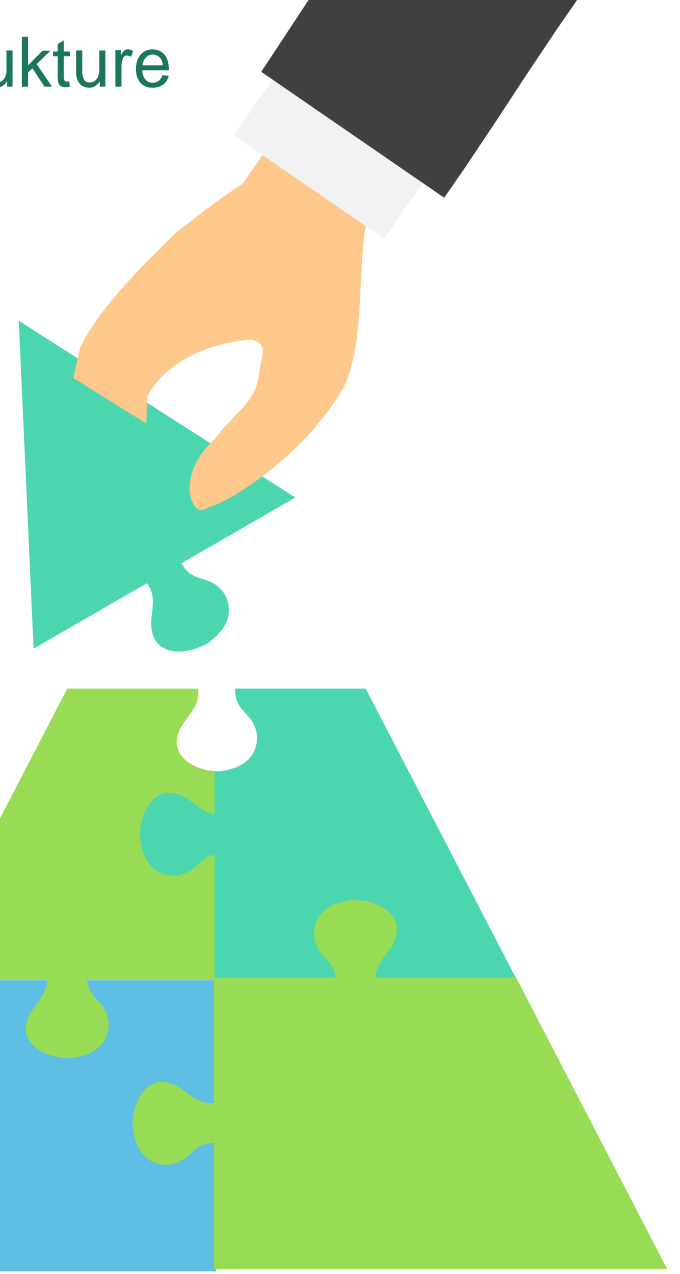
Kako smo planirali rashode prema organizacijskoj strukturi općine?

Rashode proračuna možemo sagledati i prema organizacijskoj klasifikaciji. Naš Jedinствeni upravni odjel podijeljen je na 4 glave u kojima se programi i projekti vode po funkcijskom i korisničkom kriteriju, te se na taj način i logički mogu pratiti jer se nalaze unutar tih službi koje brinu o njihovom planiranju i izvedbi.

Programi izgradnje novih objekata, komunalne infrastrukture i njihovo održavanje

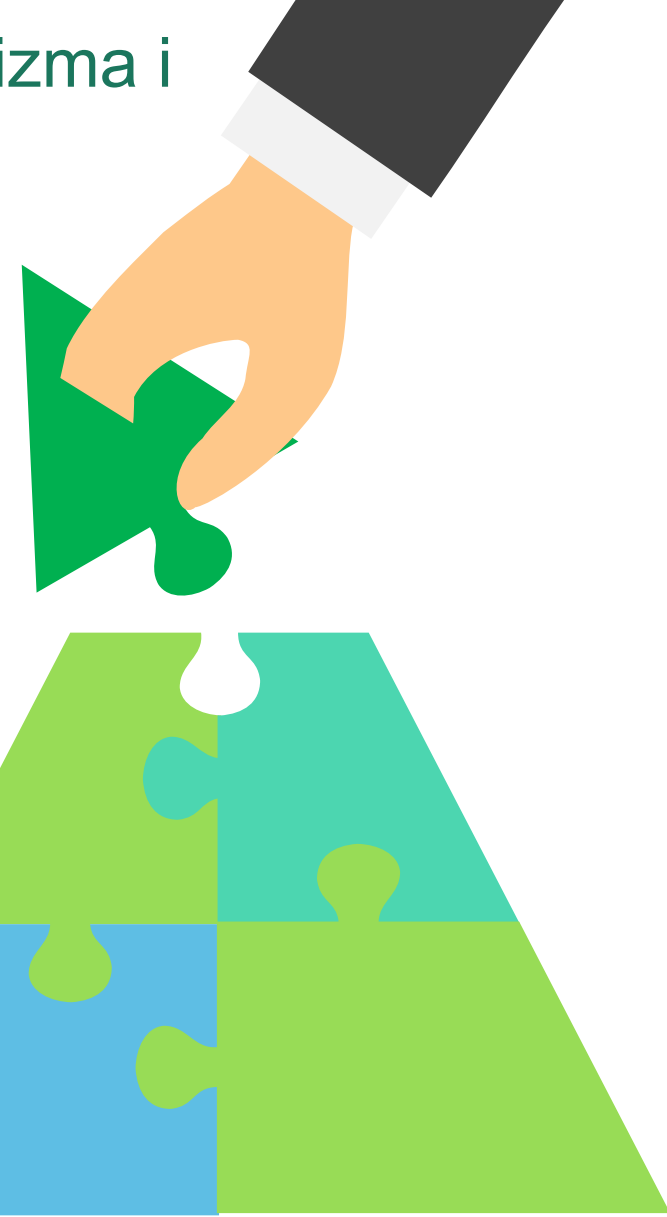
Ulaganjem u prometnice, komunalnu infrastrukturu i njihovo održavanje angažira znatna proračunska sredstva, međutim, tim ulaganjima općina dobiva svake godine neki novi prostor, objekt, prometnicu ili sustav na korist svih građana. Ove godine ulaganja planiramo na više područja istovremeno.

	Program izgradnje prometnica na području općine	753.350 EUR
	Održavanje postojećih građevina i javnih površina	257.300 EUR
	Ulaganja u javnu rasvjetu, projekte Mjesnih odbora i mrtvačnicu	230.700 EUR
	Ulaganja u vodovodni sustav na području općine	79.000 EUR
	Ulaganja u poslovnu zonu u općini	13.250 EUR
	Ulaganja u sustav kanalizacije	5.250 EUR

Programi iz područja društvenih potreba, sigurnosti, turizma i poljoprivrede

Pojedinačni programi i aktivnosti iz ovog područja uglavnom su manji što se tiče iznosa, međutim radi se o trajnim programima koji se odvijaju kontinuirano iz godine u godinu. Općini su jednako bitni kao i razvojni programi, te je i ove godine gotovo 1/2 proračuna planirana za ove potrebe.

●	Program obrazovanja(Osnovno školstvo + predškola + vrtić)	1.051.200 EUR
●	Protupožarna i civilna zaštita	81.200 EUR
●	Ulaganja poljoprivredu	53.000 EUR
●	Ulaganja u programe sporta i rekreacije	47.000 EUR
●	Socijalni program-pomoć obiteljima	36.000 EUR
●	Ulaganja u vjerske ustanove	25.000 EUR
●	Programi Turističke zajednice	32.000 EUR
●	Programi Likovne kolonije	6.000 EUR
●	Pomoći i donacije udrugama građana	9.000 EUR

IZDAVAČ:

ZA IZDAVAČA:

GODINA:

Općina Krašić

Josip Petković Fajnik, *dipl.oec.*

Načelnik Općine Krašić

2023

